

KRONIKA
KALISKIEGO TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK
SOCIETAS SCIENTIARUM AC LITTERARUM CALISIENSIS

ROK 2020

17 grudnia – zmarł Tadeusz Krokos, wieloletni członek Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk i były prezes kaliskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego. Jego szczególną zasługą, prócz działań na niwie oświatowej, kulturalnej i artystycznej, była kontynuacja edycji „Rocznika Kaliskiego”, wydawnictwa przez wiele lat prowadzonego przez PTH i stanowiącego ważne źródło wiedzy o Kaliszu i ziemi kaliskiej. Z jego inicjatywy rozwijała się współpraca pomiędzy PTH a KTPN, czego dowodem były liczne wspólne sesje i konferencje popularnonaukowe oraz pozostałe po nim publikacje.

23 grudnia – ukazały się dwa tomy książki zatytułowanej „Prakseologia w zarządzaniu i dowodzeniu”. Tom 7 „Etyka w zarządzaniu” opracowana i opatrzona redakcją naukową przez: prof. Witolda Kieżuna, prof. Jarosława Wołęjszo i dr Anetę Pisarską, natomiast w tomie 8 pt. „Etyczność w dowodzeniu” opracowaniem i redakcją naukową zajęli się prof. Witold Kieżun, prof. Jarosław Wołęjszo i dr Katarzyna Mikurenda. Wydawnictwo wyszło we współpracy Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk i Akademii Kaliskiej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego.

23 grudnia – wyszła z druku książka pt. „Szkoła kaliska i jej budynek” pod red. Bogumiły Celer, Joanny Montelatic i Krzysztofa Walczaka. Publikacja to pokłosie konferencji (24 października 2019 r.) związanej z obchodami jubileuszu 200. rocznicy wzniesienia gmachu I Liceum Ogólnokształcącego im. Adama Asnyka w Kaliszu. Znajduje się w niej dziesięć artykułów związanych z historią szkoły autorstwa: prof. Krzysztofa Walczaka, dr Iwony Barańskiej, Marcina Mikołajczyka, Macieja Błachowicza, prof. Ewy Andrysiak, Jadwigi Miłuńskiej, dr Elżbiety Steczek Czerniawskiej, dr Bogumiły Celer, dr Joanny Montelatic oraz dyrektora I LO Urszuli Janczar. Książka przynosi cenne informacje na temat 750-letniej kaliskiej placówki oświatowej, przybliży sylwetki wybitnych absolwentów tej szkoły i stanowi ciekawe źródło do poszerzenia wiedzy na temat historii grodu nad Prosną.

29 grudnia – do rąk redaktora prof. Piotra Gołdyna trafił siódmy tom „Polonii Maior Orientalis : studia z dziejów Wielkopolski Wschodniej”. Czasopismo to wydawane przez Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk zawiera artykuły dotyczące Kalisza i ziemi kaliskiej, stanowiąc ciekawe źródło historii regionalnej.

29 grudnia – ukazały się dwie książki wydane przez Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk i Akademię Kaliską. Pierwsza to „Profilaktyka chorób jamy ustnej” autorstwa prof. Leszka Myśliwca, prof. Katarzyny Sygita i prof. Mariana Sygita, która mówi o zapobieganiu zagrożeniom chorobowym poprzez stosowanie profilaktyki, jako głównego filaru promocji zdrowia. Druga zaś publikacja zatytułowana „Wpływ żywienia niemowląt na występowanie niedokrwistości z niedoboru żelaza. Mechanizmy utrzymujące homeosta-

zę żelaza w organizmie człowieka” została napisana przez Klaudię Cugini, prof. Hannę Krauss oraz prof. Paulinę Wojtyłę-Buciorę. W książce tej autorki zajęły się żelazem, jako pierwiastkiem niezbędnym do prawidłowego funkcjonowania organizmu człowieka.

31 grudnia – wyszły z druku trzy kolejne książki w ramach współpracy wydawniczej Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk i Akademii Kaliskiej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego. Jest to „Prakseologia w zarządzaniu i dowodzeniu 2020”, tom 9, pod red. prof. Jarosława Wołęjszo, dr Anety Pisarskiej i dr Zuzanny Przyłuskiej, „Edukacja młodzieży na rzecz bezpieczeństwa” autorstwa dr. Wiesława Jaszczura oraz „Studia Kaliskie. Studia Calisiensia”, tom 8, których redaktorem jest prof. Jan Frąszczak. Warto podkreślić, że wydawnictwa te wzbogacają dorobek uczelni kaliskiej i jej pracowników.

ROK 2021

Pod koniec stycznia – ukazały się „Zeszyty Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk” tom 20, zatytułowane „Listy jako dokument epoki” pod red. prof. Ewy Andrysiak. W czasopiśmie zajęto się problematyką korespondencji, listów pochodzących z różnych okresów i dotyczących różnych zagadnień. W artykułach znalazła się korespondencja: Adama Chodyńskiego, Alfreda Łubieńskiego, Alfonsa Parczewskiego i Aleksandry Bochdan, Zofii Kęczkowskiej i Władysława Orkana, ks. Józefa Bronisława Szafnickiego, Mieczysława Naramowskiego, Józefa Hallera i Karola Sługockiego, Zofii Hieropolitańskiej i Feliksa Kopera, Kazimierza i Marii Wilkomirskich, Edwarda Polanowskiego, Andrzeja Znamirońskiego, a także zbiory epistolograficzne dotyczące terenów Wielkopolski południowo-wschodniej. „Zeszyty” zawierają również recenzje, wspomnienie o zmarłym dr. Stanisławie Rusaku i rubrykę „Z życia towarzystwa”, z której można dowiedzieć się m.in. o ważnych wydarzeniach i wydawnictwach KTPN.

1 lutego – przyjęliśmy ze smutkiem wiadomość, że zmarł dr Zbyszko Szmaj – naukowiec, wykładowca Akademii Kaliskiej oraz od 2016 r. członek Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Pan Doktor był oddany pracy i studentom, za swój trud i zaangażowanie otrzymał wiele odznaczeń i wyróżnień w tym Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

9 lutego – w nowym wykazie czasopism, sporządzonym przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, przyznano 20 punktów wydawnictwu Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk pt. „Polonia Maior Orientalis. Studia z dziejów Wielkopolski Wschodniej”, ukazującego się pod red. prof. Piotra Gołdyna.

14 lutego – dr. Makary Górzyński (członek Zarządu Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk) miał wykład popularnonaukowy online, który wygłosił w Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu na spotkaniu z cyklu „Fotoplastikon - Kalisz na fotografiach XIX i XX wieku” Wystąpienie zatytułowano: „Biografia architekta na pograniczu pustki: Józefa Chrzanowskiego życie i śmierć w Kaliszu”.

14 lutego – ukazała się w mediach wiadomość, że zmarł 7 lutego dr Karol Pawlak, autor kilkudziesięciu publikacji naukowych, były prezes kaliskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego oraz były radny i wykładowca COSSW w Kaliszu. Pan doktor od 1996 r. był również członkiem Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.

1 marca – z żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci doktora Grzegorza Teske - znanego archeologa, wybitnego badacza pradziejów terenów Wielkopolski Południowej oraz od 1994 r. członka Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.

10 marca – w ramach spotkania Pracowni Historii Sztuki i Kultury Artystycznej KTPN pod kierownictwem dr Iwony Barańskiej, które odbyło się online na platformie MS TEAMS, został nagrany wykład Anny Tabaki pt. „Sterowana promocja miasta. O politycznym rodowodzie „Ptolemeuszowej Kalisii”. Prelegentka w nowatorski sposób przedstawiła kulisy i następstwa jubileuszu XVIII wieków Kalisza z 1960 roku, analizując to wydarzenie. Wykład został zapisany i udostępniony w internecie na stronie Pracowni i Facebooka KTPN.

11 marca – w internecie można było obejrzeć spotkanie online promujące książkę wydaną przez Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, które zorganizowała Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka w Kaliszu, wychodząc naprzeciw czytelnikom w trudnej sytuacji epidemiologicznej. Wywiad poprowadziła Monika Sobczak-Waliś rozmawiając z redaktorem najnowszych „Zeszytów Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk” nr 20, pt. „Listy jako dokument epoki” prof. Ewą Andrysiak. Wywiad udostępniony został na stronie Facebooka MBP.

14 kwietnia – wyszła z druku bardzo oczekiwana książka pt. „Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Trzydzieści lat działalności 1987-2017” pod red. prezesa stowarzyszenia prof. Krzysztofa Walczaka. Monografię rozpoczynają dzieje nauki i szkolnictwa wyższego w Kaliszu, dalej pokazana jest organizacja towarzystwa oraz jego bogata działalność (komisje i pracownice, czasopisma naukowe, zasoby biblioteki, działalność biura itp.); w książce znajduje się również spis członków towarzystwa, wydane w ciągu trzydziestu lat edycje książek, kalendarium działalności oraz bibliografia. Publikacja ukazuje całokształt trzech dekad pracy wielu ludzi działających w KTPN, zarówno przed laty jak i dzisiaj na rzecz kaliskiego środowiska naukowego w jego regionalnym rozumieniu.

15 kwietnia – miała miejsce kolejna promocja książki online zorganizowana przez Miejską Bibliotekę Publiczną im. Adama Asnyka w Kaliszu. Monika Sobczak-Waliś prowadząca cykl „Autor Movie”, poprowadziła wywiad poświęcony publikacji „Szkoła kaliska i jej budynek”, w którym wzięli udział: prof. Krzysztof Walczak, dr Bogumiła Celer, dr Joanna Montelatic oraz dyrektor I LO w Kaliszu Urszula Janczar. Rozmowę można było wysłuchać na stronie Facebooka MBP.

16 kwietnia – zmarł dr inż. Mieczysław Arkadiusz Woźniak, którego w nekrologu KTPN żegnano następująco: „Z ogromnym żalem żegnamy dr. inż. Mieczysława Arkadiusza Woźniaka, kaliszana, nauczyciela akademickiego, działacza społecznego, współzałożyciela Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk i przez trzy kadencje wiceprezesa Zarządu naszego stowarzyszenia. Jego wsparcie jako wicewojewody kaliskiego umożliwiło powstanie w Kaliszu towarzystwa naukowego, zaś działalność w towarzystwie zaowocowała m.in. cenną publikacją „Kalisz 1914. Pogrom miasta” (Kalisz 1995, 2015), a także licznymi artykułami w „Zeszytach Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk”. W 2016 r. Walne Zgromadzenie obdarzyło Go godnością Honorowego Członka KTPN.

W osobie dr. inż. M. A. Woźniaka tracimy nie tylko współtwórcę sukcesów KTPN, lecz przede wszystkim człowieka niezwykle zaangażowanego w naszą wspólną pracę,

wspierającego nas swoim doświadczeniem i pasją społecznika. Był dla nas wzorem pracowitości i naukowej skrupulatności, przez lata zasilając darami bibliotekę towarzystwa. Będziemy pamiętać Jego życzliwość i przyjaźń.”

29 kwietnia – wyszła z druku książka pt. „Historia chodu sportowego w Polsce w latach 1904-1945. Race walking Poland in the years 194-1945”, z serii „Świat Chodu Sportowego” t. VII, jej autorami są dr Jarosław Kisiel, dr Krzysztof Kisiel i Włodzimierz Szymański. Publikacja przedstawia fakty z historii tej dyscypliny sportowej, sięgając do pierwszych odnotowanych zawodów chodzarskich w Polsce, aż po rozgrywki tej konkurencji lekkoatletycznej, które miały miejsce pod koniec drugiej wojny światowej. Książka została bogato ilustrowana, a zamieszczone materiały to kompendium wiedzy, które może zainteresować środowisko lekkoatletyczne i historyków kultury fizycznej. Jest to dwieście pięćdziesiąte pierwsze wydawnictwo Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.

4 maja – ukazało się kolejne wydawnictwo Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk zatytułowane „Ochotnicze Straże Pożarne powiatu konińskiego w latach 1921-1939” autorstwa prof. Piotra Gołdyna. Książka poświęcona jest dziejom OSP w powiecie konińskim i okolicy, a powstała na bazie źródłowej lokalnej prasy, czyli „Głosu Konińskiego”. Publikacja to pierwsze wydanie studium historycznego, które rozpoczyna serię „Biblioteka Polonia Maior Orientalis”.

13 maja – odbyła się promocja online książki pt. „Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Trzydzieści lat działalności 1987-2017”, której redaktorem jest prezes KTPN prof. Krzysztof Walczak. Rozmowę przeprowadziła Monika Sobczak-Waliś w ramach prowadzonego przez Miejską Bibliotekę Publiczną im. Adama Asnyka w Kaliszu cyklu „Autor Movie”. Wywiad ukazał się na stronie Facebooka MBP.

koniec maja – wyszła z druku książka Jarosława i Krzysztofa Kisielów pt. „Wszystko o chodzie sportowym” z serii „Świat chodu sportowego”. Publikacja oparta jest na materiałach źródłowych, posiada wiele zdjęć dokumentujących opisywaną dziedzinę sportu i stanowi kompendium mówiące o chodzie sportowym.

9 czerwca – na platformie Teams odbyło się posiedzenie naukowe Pracowni Historii Sztuki i Kultury Artystycznej Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk pod przewodnictwem dr Iwony Barańskiej. Spotkanie to poświęcone było wystąpieniu mgr. inż. arch. Mateusza Rabięgi „Trzydzieści lat dyskusji nad rewitalizacją śródmieścia Kalisza”. Po wykładzie uczestnicy prowadzili ożywioną dyskusję na temat rewitalizacji w naszym mieście, próbując wnieść również nowe pomysły dotyczące tego tematu. Wystąpienie zostało zapisane i udostępnione w internecie na stronie Pracowni i Facebooka KTPN.

13 czerwca – ruszyła nowa strona na Facebooku poświęcona „Słownikowi biograficznemu Wielkopolski południowo-wschodniej (ziemi kaliskiej)”. Ma ona popularyzować idee wydawnictwa, informować o pracach dotyczących przygotowywanego kolejnego tomu oraz przy różnych okazjach przypominać nazwiska osób, których biogramy zostały już opublikowane w poprzednich słownikach.

15 czerwca – w Archiwum Państwowym w Kaliszu odbyło się uroczyste podsumowanie konkursu „Ad fontes! Odkrywamy tajemnice Kalisza i regionu kaliskiego”. Fundatorem dwóch nagród było Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, a laureatom wręczył

je prezes KTPN prof. Krzysztof Walczak. Pierwszą nagrodę otrzymała Daria Wojnowska, drugą zaś Aleksandra Zielińska.

21 czerwca – otrzymaliśmy pierwsze egzemplarze książki pt. „Od przełomu narodowego do ruchu młodonarodowego. Związek Młodej Polski w latach 1937-1939. Studium z dziejów myśli narodowo-państwowej” autorstwa dr. Patryka Tomaszewskiego, które są 259. wydawnictwem Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Autor - adiunkt w Katedrze Myśli Politycznej Wydziału Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu zajął się badaniem historii polskich środowisk narodowych i ich myśli politycznej w okresie międzywojennym. Monografia Związku Młodzieży Polskiej może być cennym źródłem informacji dla historyków i politologów.

23 czerwca – zaczęła działać nowa strona Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, która jest systematycznie uzupełniana. Główna strona ma być wizytówką Towarzystwa, jest bardziej rozbudowana i odpowiada regułom tego typu portali. Jej twórczynią i moderatorką jest dr Bogumiła Celer.

23 czerwca – odbyło się posiedzenie Zarządu, Komisji Rewizyjnej oraz Sądu Koleżeńskiego.

17 lipca – w Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu odbyła się promocja książki Janusza Stabno „Kaliszanie na ringu 1932-2019”. Ta dwutomowa publikacja to historia kaliskiego boksu, w której umieszczone zostały 32 biografie najbardziej znanych pięściarzy naszego miasta, a także informacje o wielu innych zawodnikach i zawodniczkach tej dziedziny sportu.

Na spotkaniu przy stole prezydalnym zasiedli oprócz autora i związanych z powstaniem książki osób, zaproszeni goście, czyli prof. Krzysztof Walczak prof. Ewa Andrysiak. Podczas promocji Janusz Stabno obdarował rodziny opisywanych bohaterów swoim dziełem, a podsumowując wystąpienie stwierdził, że książka stanowi swoiste podziękowanie dla pokoleń kaliskich pięściarzy za ich dokonania. Na koniec reprezentujący Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk prezes i wiceprezes złożyli gratulacje wyrażając opinię, że książka ta jest kolejną ważną dla Kalisza publikacją, która będzie świadczyć nie tylko o sukcesach kaliskich sportowców, ale także o życiu sportowym naszego miasta.

30 lipca – z inicjatywy mgr Marcina Mikołajczyka (członka KTPN) skorzystaliśmy z oferty Instytutu Pamięci Narodowej i w darze otrzymaliśmy 30 egzemplarzy nowych książek o tematyce historycznej oraz 9 numerów Biuletynu IPN. Celem akcji Instytutu była popularyzacja czytelnictwa i upowszechnienie wiedzy z zakresu najnowszej historii Polski poprzez przekazanie do zasobów bibliotek swoich wydawnictw. Dar wzbogacił księgozbiór naszej Biblioteki Naukowej.

początek sierpnia – ukazały się dwie książki wydane przez Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk pod redakcją prof. Jarosława Wolejszo, prof. Krzysztofa Rejmana i dr Małgorzaty Wilczyńskiej. Pierwsza z nich to „Bezpieczeństwo informacji w organizacjach”, która ma charakter interdyscyplinarny, a autorzy w niej podzielili się wynikami badań naukowych oraz swoimi doświadczeniami naukowo-badawczymi w zakresie wiedzy o bezpieczeństwie systemów informacyjnych w organizacji. Druga publikacja pt. „Zarządzanie ryzykiem w organizacji” łączy teorię z praktyką przedstawiając źródła aktualnej wiedzy, jak i sugestie na tematy organizacji, która musi zawsze liczyć się z ryzykiem, jako elementem swojej działalności.

13 sierpnia – Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk na zaproszenie Urzędu Miasta zaprezentowało swoje wydawnictwa na kaliskich plantach podczas organizowanych „Gier planszowych”. Mieszkańcy, którzy przybyli, by wziąć udział we wspólnej zabawie, mieli możliwość zapoznać się z kaliską książką.

19 sierpnia – wyszedł z druku 19 tomik z serii „Kaliszanie” zatytułowany „Fibigerowie ; rodzina kaliskich fortepianmistrzów” pióra dr Marii Kaczmarkiewicz. Tym razem opisana została zasłużona rodzina, która wniosła wielki wkład w rozwój przemysłu budowy instrumentów klawiszowych. Opracowanie to ukazuje drogę twórczą trzech pokoleń Fibigerów, pełną zaangażowania, działalności na wielu płaszczyznach, wkładu pracy, a także zasług. Edycja nowego tomiku znanej serii wydawniczej stała się elementem programu obchodów Roku Rodziny Fibigerów w Kaliszu.

24 sierpnia – prezes Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk prof. Krzysztof Walczak przekazał władzom miasta, na ręce wiceprezydenta Grzegorza Kulawinka, egzemplarze książki z serii „Kaliszanie” pt. „Fibigerowie ; rodzina kaliskich fortepianmistrzów” autorstwa dr Marii Kaczmarkiewicz.

4 września – po raz dziewiąty odbyło się Święto Ulicy Niecałej, podczas którego m.in. swoje wydawnictwa zaprezentowało Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Organizowany przez KTPN Kiermasz Książki Kaliskiej jak zawsze cieszył się ogromnym powodzeniem.

6 września – Książka „Ochotnicze Straże Pożarne powiaty konińskiego w latach 1921-1939. Studium historyczne na podstawie Głosu Konińskiego” autorstwa prof. Piotra Gołdyna zajęła pierwsze miejsce w konkursie na prace popularnonaukowe i badawcze dotyczące historii pożarnictwa zorganizowanym przez Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej.

15 września – odbyło się posiedzenie Zarządu, Komisji Rewizyjnej oraz Sądu Koleżeńkiego.

16 września – w Akceleratorze Kultury miała miejsce promocja książki „Fibigerowie : rodzina kaliskich fortepianmistrzów” autorstwa Marii Kaczmarkiewicz – dr nauk humanistycznych w zakresie teorii muzyki, wieloletniej wykładowczyni w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Kielcach (obecnie Uniwersytet Jana Kochanowskiego). Na spotkaniu twórczyni 19. tomiku serii „Kaliszanie” przybliżyła słuchaczom historię przemysłu muzycznego, jaki rozkwitał w Kaliszu pod koniec XIX i w XX wieku oraz ludzi z nim związanych. Opowiedziała również o zasługach, jakie wnieśli dla miasta Fibigerowie i zachęciła do zapoznania się z publikacją, w której ukazano działalność trzech pokoleń zasłużonej rodziny, związaną z rozwojem przemysłu budowy instrumentów klawiszowych.

Spotkanie poprowadził prezes Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk prof. Krzysztof Walczak, a wśród przybyłych gości pojawili się liczni przedstawiciele rodziny Fibigerów, stale związani emocjonalnie z Kaliszem.

Organizatorem spotkania był Urząd Miasta Kalisza i Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, dzięki temu kaliszanie mogli skorzystać z ciekawego wydarzenia kulturalnego wpisującego się w ten sposób w obchody Roku Rodziny Fibigerów w Kaliszu oraz w Europejskie Dni Dziedzictwa.

16 września – ukazała się kolejna książka Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk pt. „Wychowanie i opieka. Perspektywa historyczna” prof. Władysławy Szulakiewicz i prof. Piotra Gołdyna.

17 września – w Płocku odbyła się konferencja naukowa pt. „Społeczny ruch naukowy w procesie zmiany” zorganizowana przez Radę Towarzystw Naukowych Polskiej Akademii Nauk oraz Towarzystwo Naukowe Płockie, zamykając w ten sposób obchody dwusetlecia utworzenia TNP. Trzeba wspomnieć, że konferencja była wcześniej zaplanowana na czerwiec 2020 r., ale z powodu pandemii jej termin uległ przesunięciu. Po zakończeniu obrad, w siedzibie Towarzystwa Naukowego Płockiego odbyło się także posiedzenie plenarne Rady Towarzystw Naukowych PAN, na którym uczestniczył prezes Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk prof. Krzysztof Walczak reprezentujący nasze stowarzyszenie.

19 września – na stronie KTPN pojawiła się elektroniczna wersja monografii „Dziętnastowieczny Ratusz w Kaliszu. Architektura i niezrealizowany projekt nowoczesności” dr. Makarego Górzyńskiego. Ebook powstał dzięki Wydawnictwu Naukowemu Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, a bodźcem do zrobienia go było duże zainteresowanie czytelników tą pozycją, od chwili gdy nakład książek wyczerpał się w sprzedaży.

25 września – w Akademii Kaliskiej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w budynku Rektoratu w Auli Prof. dr. hab. Czesława Glinkowskiego miało miejsce XXXIII Walne Zgromadzenie Sprawozdawcze Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.

Od 17 do 30 września – trwały prace związane z przeprowadzką Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk do nowej siedziby. Obecny adres lokalu to Plac Św. Józefa 2-4.

1 października – Komisja Naukowa Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk z przewodniczącym dr. Makarym Górzyńskim zorganizowała w nowej siedzibie posiedzenie naukowe poświęcone wystąpieniu prof. Krzysztofa Walczaka na temat „Dzieje szkolnictwa wyższego w Kaliszu w świetle kaliskiej prasy regionalnej i lokalnej”. Spotkanie to połączone było z otwarciem siedziby, w której zakończone zostały prace związane z przeprowadzką oraz urządzeniem lokalu.

Wykładu wysłuchało liczne audytorium, składające się z członków i sympatyków Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. W spotkaniu wzięły udział także władze miasta oraz zespół historyków z Lublina, zajmujących się ochroną zabytkowych cmentarzy i dawnych pochówków.

5 października – ukazała się nowa książka pt. „Bibliografia bibliologiczna Kalisza 1981-1990” autorstwa Katarzyny Kubiak (bibliotekarki Książnicy Pedagogicznej im. Alfonsa Parczewskiego w Kaliszu i członka KTPN). Stanowi ona inaugurację nowej serii „Katalogi i bibliografie Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk” i prezentuje dorobek piśmienniczy Kalisza w sferze szeroko pojętej problematyki książki.

11 października – zmarła prof. dr hab. Wita Szulc - prekursorka arteterapii w Polsce, wykładowca Uniwersytetu A. Mickiewicza w Poznaniu Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego UAM w Kaliszu oraz od 1997 r. członek Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.

12 października – w Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Kaliszu odbyło się I Kaliskie spotkanie z historią pod hasłem „Dziedzictwo kulturowe regionu w edukacji historycznej”. W konferencji wziął udział m.in. prezes Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk prof. Krzysztof Walczak, który wystąpił z wykładem pt. „Rola Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk w promocji regionalizmu”.

14 października – w auli Akademii Kaliskiej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego wykładem dra Makarego Górzyńskiego rozpoczął się kolejny rok Uniwersytetu Trzeciego Wieku „Calisia”. Historyk architektury reprezentujący Ośrodek Badań Regionalnych Akademii Kaliskiej oraz Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk wygłosił referat pt. „Kalejdoskop doznań i wrażeń: o parku kaliskim około 1900 roku z perspektywy historii przestrzeni”. Wśród przybyłych gości w inauguracji znalazł się m.in. Prezydent Miasta Kalisza Krystian Kinastowski, który po wykładzie zabrał głos na temat trwającej rewitalizacji miasta.

21 października – w siedzibie Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk miało miejsce spotkanie naukowe z Martą Gołembiewską (historykiem, pracownikiem Muzeum Narodowego w Poznaniu, członkiem KTPN) na temat „Jan Hilary Józef Łubieński herbu Pomian właściciel dóbr stawiszyńskich”. Spotkaniu przewodniczył dr Makary Górzyński przewodniczący Komisji Naukowej KTPN, zaś prelegentkę przedstawił sekretarz komisji mgr Marcin Mikołajczyk.

6 listopada – dotarła wiadomość o śmierci dr. Andrzeja Nowaka, historyka, wieloletniego redaktora „Rocznika Kaliskiego”, wykładowcy Akademii Ekonomicznej w Poznaniu w katedrze Historii Gospodarczej, Honorowego Przyjaciela Kalisza oraz od 1987 r. członka Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.

12 listopada – ukazał się komunikat Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk w sprawie spalonego tekstu „STATUTU KALISKIEGO”, który miał miejsce w dzień niepodległości.

Z oburzeniem przyjęliśmy wiadomość o skandalicznym zakłóceniu Święta Niepodległości przez grupę prowokatorów, podczas którego doszło m.in. do spalenia egzemplarza reprintu „Statutu Kaliskiego”, dokumentu sygnowanego przez władców Polski, świadectwa otwartości Polaków i umiejętności rozumnego współistnienia na polskiej ziemi. Szczególnie bolesny jest fakt, iż do tej prowokacji doszło w Kaliszu, mieście od wieków otwartym dla przybyszów, szczyjącym się zgodnym współżyciem różnych nacji i kulturą życia społecznego.

Oczekujemy wyjaśnienia tego dramatycznego incydentu i ukarania inspiratorów. Kalisz pozostanie miastem otwartym, zaś „Statut Kaliski” pozostanie dokumentem, z którego nasze miasto może być dumne.

*Prof. nadzw. dr hab. Krzysztof Walczak
Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk*

24 listopada – w Archiwum Państwowym w Kaliszu świętowano zakończenie rocznych obchodów jubileuszu 70-lecia istnienia tej instytucji. Z tej okazji w siedzibie placówki odbyły się uroczystości, w których wziął udział składając gratulacje i życzenia prezes Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk prof. Krzysztof Walczak, który w swo-

im wystąpieniu odniósł się do współpracy z kaliskim Archiwum na rzecz lokalnego środowiska i regionu.

1 grudnia – ogłoszono wiadomość, że nasze dwa czasopisma znalazły się na liście Ministerstwa Edukacji i Nauki wśród czasopism punktowanych. „Zeszyty Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk” i „Studia Kaliskie = Studia Calisiensia” mają po 20 punktów. Wcześniej taką punktację uzyskała „Polonia Maior Orientalis”.

9 grudnia – wyszła z druku książka autorstwa doktorów Jarosława i Krzysztofa Kisielów pt. „100 lat Wielkopolskiego Związku Lekkiej Atletyki” tom 1. Monografia ta obejmuje dzieje związku od chwili powstania po czas teraźniejszy i upamiętnia osoby z nim związane. Książka przynosi wiele historycznych zdjęć oraz informacji zamieszczanych w prasie, które zebrane zostały dzięki szerokiej kwerendzie, obejmującej wiele tytułów czasopism. W pokazanym zarysie historii można znaleźć informacje o ludziach wielkopolskiej lekkiej atletyki: medalistach, olimpijczykach, szkoleniowcach, trenerach, honorowych członkach i sportowcach, dzięki którym Wielkopolski Związek Lekkiej Atletyki do dziś jest widoczny na sportowej mapie Polski.

15 grudnia – na platformie Teams odbyło się spotkanie Pracowni Historii Sztuki i Kultury Artystycznej KTPN pod przewodnictwem dr Iwony Barańskiej, na którym można było wysłuchać wykładu dr. Makarego Górczyńskiego pt. „Planowanie przestrzenne w miastach Królestwa Polskiego ok. 1900 roku - między urbanistyką a administracją. Prezentacja projektu badawczego.” Wykład ten został nagrany i upubliczniony na stronie facebooka Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.

Ewa Obala